

غریب کی

کتاب

لیکوال: ڈاکٹر معمار حشمت اللہ اتمر

بخلیکہ: ۱۹۹۷ء، ۱۹۹۸ء، ۱۹۹۹ء، ۲۰۰۰ء، ۲۰۰۱ء

Ketabton.com

غریبک

.....

لیکي پوهه:

سرلیک: غریبک

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

اېډیټور:

د پڅښتنی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله و، اتمر،،

خپرنډوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت - تله / کال ۱۴۰۵

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرنډوی سره خوندي دي، بی اخځ
بسوونې ترې د گټې اخیستنې اجازه نه شته.

غریبک

.....

لرلیک

سرلیک

چوپیری

- ۱..... پخبنتی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... لیکی پوهه:
- ۴..... لرلیک
- ۵..... تران (پیل، شروع، برید)
- ۷..... د یادبنتونو له پاره:
- ۸..... ناندوله (ناول، کیسه یا داستان)
- ۵۸..... د چاپ شویو کتابونو لېست
- ۶۲..... د کار لاندې کتابونو لېست
- ۶۳..... د امکان او وخت په صورت کې
- ۶۴..... د پخبنتی خټ

غریبک

.....

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بي پایه ستاينه او بي حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چي د وجود ماني او کاینات يي د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقيقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او بنکلي نومونه دي، او کائناتو د پيدايښت يوه حتمي لامل دی. عظمت، د تولي نړی موجوديت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسيدو جوهر په يوه والي کي د اعتراف، تباهي او بي وسي يوه له لوړو وسيلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مي و غوښتل يوه بل حقيقي داستان يا ناول چي کيسه يي په هېواد کي د ننه، ننگرهار ولايت کي پيل شوې، وروسته بيا پېښور ښار ته غزېدلې ده، د خپلو کتابونو مينوالو او لوستونکو سره گډ (شريکه) کړم.

زما د کتابونو مېنه وال يوازي معماران او انجيزان نه دي، نه بايد اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو ليکونو کي توپير راوړم چي د هري څانگي مېنه وال په کي ډېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چي ليکنې مي توپير و لري او هم به مي مينه وال ډېر شي.

غریبک

.....

پاکه ربه!

ز مور له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو مور له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پیژنو. ز مور سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و بولي.

یادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هېله کېږي چې، خپلي غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره گډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

غریبک

.....

د یادښتونو له پاره:

..... -۱

..... -۲

..... -۳

..... -۴

..... -۵

..... -۶

..... -۷

..... -۸

..... -۹

..... -۱۰

غریبک

.....

نانډوله (ناول، کیسه یا داستان)

هغه د ننگرهار ولایت په یوې بې وزلې (غریبې) کورنۍ کې سترگې
دې نړۍ ته، خلاصې کړې.

پلار یې پردی مزدوری کوي.

په دې ورځ (زېږد ورځ) کار ته تللی و.

کله چې راغی، ناین (نایب، ډم، سلمان، بربر) ورته زېږی ورکړ.

هغه خوشحاله شو او ناین ته یې وویل:

مننه کوم.

پر غریب به، څه زېږی وي.

په هر صورت د شکر ځای دی.

په جبونو کې یې لاس و واځه، هېڅ یې و نه موندل چې د ناین د زېږي
په هکله یې، هغه ته ورکړي.

بیا یې وویل:

بېننه غواړم.

اوس مې په جب کې هېڅ، نه شته.

ټول جېبونه مې د سنا په مخ کې وکتل.

یوازې د نساوارو کوتی (قوټی) په کې و.

غریبک

.....
بل کوم وخت چې پیسې مې لاس ته راغلي او یا هم کوم کس راته غنم
او یا نوره غله راځړه، حتماً تا ته به هم، یوه څه د ستا د زېږي په بدل
کې، درکړم.

ناین و ویل:

کومه ستونزه نه شته!

زه پوهېږم .

ستا روزگار هم، زما په شان ښه نه دی.

هسي غریبي پر ټولو زوره وره ده.

ما هم مبارکي، د سیمې د دود سره، درکړه.

خدای دې وکړي چې په زړه کې دې، څه تېر نه شي.

هغه و ویل:

نه!

څه به، تېرېږي.

بیا یې د ناین نه، خدای پاماني واخیسته او کور ته، روان شو.

کور ته د ننه شو.

د ناین ښځې، لمړی هغه ته سلام بیا یې مبارکي، ورکړه.

هغه هم سلام ته وعلیکم او د مبارکۍ ویلو نه یې، مننه وکړه.

غریبک

.....

یوه ورځ تېره شو.

بنځي يې خپل مېړه ته و ویل:

پر الک به څه نوم کېږدو؟

هغه و ویل:

د دې له پاره چې زمونږ روزگار ښه نه دی، غوره به وي چې پر هغه غریب نوم کېږدو.

خدای مهربانه دی چې د هغه ژوند سرچپه او د غریب پر ځای، خان او یا بدایه شي.

بنځي ته يې و ویل:

د خان گل اکا ژوند دې په یاد دی؟

بنځي يې و ویل:

هو!

په یاد مې دی.

هغه هم پر خپل زوی نوم غریب ایښی و.

په لمړی کې به، ټولو پر هغه خندل.

ټولو به ویل:

بل نوم پر تا کات (قات) و چې پر زوی دی نوم، غریب کېښود؟

کېدای شي په ریښتیا هم، غریب لوی شي.

غریبک

.....

مگر د هغه زوی څومره بدایه شو.

ځمکې یې وپېرې، کلا یې جوړه کړه.

بیا څومره بزگران او مزدورانو، د هغه سره کار کاوه.

بنځې یې و ویل:

هوا!

ته هم، رښتیا وایی.

څه کې چې خیر وي.

بیا دواړه دې پایلې ته ورسېدل چې پر الک نوم غریب کېږدي.

څو ورځې تېرې شوي.

څه دوستان او نږدې خپلوان یې، د ناین په مرستې، خبر شوو.

هغوی پوهېده چې د غریب دکورنۍ روزگار وران (خراب) دی.

هر کس به چې د هغه کورته ته، له ځانه سره به یې څه خوراکي توکي او د ماشوم کالی او جامي وړې او د غریب کورنۍ ته به یې ورکوي.

هغوی به هم د خپلوانو او دوستانو نه، مننه کوه او هغوی ته به یې، کور ودانې ویل.

ورځې تېرېدې او الک هم لوېده.

لمړی په خپورو او بیا وروسته په گرځېدو شو.

غریبک

.....

پلار یې کوبښن وکړ تر څو هغه، سونت (سنت) کړي.

موضوع یې د ناین سره گډ (شریکه) کړه.

ناین، خواشینۍ شو.

د غریب پلار بیا هغه ته، و ویل:

لکه چې وا دې نه ورېد؟

هغه و ویل:

وا مې ورېد.

خو!

بیا یې وپوښتل:

مطلب دې د خو، څه ده؟

هغه و ویل:

کال مخکې ستا بنځې په دې هکله زما د بنځې نه غوښتي و.

ما او زما بنځې په دواړو غریبک په ځیر سره و کاته.

و مولیدل چې هغه د سونت (سنت) ورنه دی.

دا په دې مانا (معنی) چې هغه نر بنځک دی.

د ناین د خبرو په اورېدو سره، د غریب پلار مړاوی شو.

او د مني گل په شان ورژېد.

غریبک

.....

هغه په زړه کې ډېر پلانونه، نیولي و.

تر دې چې څه انجونې یې هم د هغه د ودولو له پاره، په پام کې نیولي وې.

بیا یې سوړ اوسېلی و باسه.

سر یې ټیټ، واچوه.

د ناین نه یې هم خدا پاماني وانه خيسته او په لاره، روان شو.

لږ مخې ته نه و تللی چې، پښه یې په یوې ډبرې کې ونښته او پر ځمکه پر مخې، ولوېد.

څوک نه وو چې هغه سره مرسته وکړي او هغه راپورته کړي.

اخوا دېخوا یې وکتل.

بیا په خپله له ځایه، راپورته شو.

کالي یې و ځنډل.

د زنگنو سرونه یې لږ ټپي شوي وو.

بیا ورو، ورو پر لارې روان شو.

د لاسونو اورغوي یې هم، پر ځمکې، کلک لږ ډډلي وو.

لاسونه او نستوري یې پر خاورو سپېره وو.

خپل نستوري یې و ځنډل او ویې غوښتل تر څو کومه نږدې بیاله (ویاله) و مومي.

غریبک

.....

لږ مخ ته، لار.
کوشنی بیاله یې مخې ته، راغله.
د ویالې تر غارې کښېناست.
لاسونه یې، پرېمنځل.
بیا یې، مخ ته اوبه واچوې.
مخ یې هم پرېمنځه.
بیا یې په لپو کې اوبه وڅښې او تنده یې، پرې ماته کړه.
لاسونه یې هم څه ژوبل شوي وو.
له ځایه پاڅېد.
لاسونه او مخ یې پر څادر وچ کړل.
بیا پر لارې روان شو.
مخې ته یې، د یوه خان دېره راغله.
په دېرې کې، خان پر کټ ناست او څه کسان ترې چاپېره وو.
هغه دېرې ته نږدې شو.
سلام یې واچوه.
خان هم د هغه سلام ته، وعلیکم وویل.
بیا د خان ناظر غږ کړ.

غریبک

.....

دلته، راشه!

هغه هم دېرې خوا لار.

د ټولو سره يې روغېر وکړ.

بيا خان و ويل:

څو موده کېږي چې، نه معلومېږي.

ناظر په خندا و ويل:

د هغه په کور کې نوی ماشوم پيدا شوی دی.

خان و پوښتل:

الک دی که جلی؟

هغه سر تیت و اچوه.

سور اوسپلی يې وباسه.

ناظر و ويل:

خان صيب!

زه خبر يم.

خان و ويل:

و وايه!

ناظر و ويل:

غریبک

.....

الک غوندي دی.

خو!

خان و ویل:

دا څه شپږ (شفر) دی؟

پاکه خبره وکړه.

زه په شپږو (شفر) نه پوهیږم.

ناظر زیاته کړه.

هغه نر بنیځک دی.

پلار یې د شرمه، نه شي وپیلای.

خان و ویل:

په دې کې څه شرم دی.

د خدای، ورکړه ده.

روغ او رمټ دی.

بیا یې و پوښتل:

نوم مو پرې څه ایښی دی؟

هغه و ویل:

نوم مو پرې غریب، ایښی دی.

غریبک

.....

بیا خان و ویل:

بنه نوم دی.

د هغه سره همداسې نوم، بنه بنکاري.

د غریب پلار، څه و نه ویل.

بیا بل کس هغه ته، په پیالی کې، چای واچوه.

د غریب پلار په زنگنو کښېناست او پر چای څښلو یې پیل کړ.

چای یې و څښه.

بیا یې خان ته و ویل:

کولای شم، لار شم؟

خان و ویل:

غرمه نردي ده.

د غرمې ډوډی، زمونږ سره و خوره، بیا به لار شي.

ورځې هسې لويې دي.

د غریب پلار و ویل:

مننه کوم.

هر وخت مې ستا د دسترخوان ډوډی او د چایجوش چای څښلی دی.

خان و ویل:

غریبک

.....

ستا خوبسه!

دلته هر وخت یوه او دوي مېلمانه وي.

د غریب پلار و ویل:

مننه کوم.

په عزت اوسي.

بیا له خایه، پاڅېد.

څادر ته یې تکان ورکړ او پر اوږه یې واچوه.

بیا یې خدای پاماني، واخیسته.

د دېرې ناست کسانو، هغه ته په مخه بڼه و ویل.

د غریب پلار هم خپلې موخي پسي، روان شو.

دوي کاله تېر شوو.

غریب به کله نا کله د باندي وته.

خلک د هغه د اصلي کیسي نه، خبر نه وو.

په لارو او کوڅو کې به هغه ته خلکو غریبک ویل.

کال بل هم، تېر شو.

د غریب پلار په نصیب کې بل اولاد، هم نه و.

غریب به، ورځ تر بلې لوېده.

غریبک

.....

هغه به غوښتل چې د انجنو سره، لوبې وکړي.

په کور کې به یې کوښښ کوه چې نانځکي کېږي.

هغه په کور کې نانځکي نه درلودې.

نانځکي (گودۍ، گډۍ) به هم هغه ته، نورو جنکو ورکوي.

بیا وروسته مور یې پوی شوه چې د هغه مزاج زړانه دی، هغه ته به یې نانځکي جوړوي.

نانځکي به یې د سپینو مالوچونه جوړوي او هغو ته به یې په مخونو کې پوزې، سترگي او غوږونه په رنگه تارو او ډمسونو سره اوبدي.

بیا به یې هغو ته په لاس، کالي گنډل او اغوستل.

هغه به هم د کلي خلکو نه کوم چې به یې نوي کالي جوړول، پاتي (اضافي) توتې (پارچې) تولوي او هغه به یې خپلې مور ته ورکوي، چې هغه ته د نانځکو د پاره، کالي وگندي.

هغه به په نانځکو، نومونه هم ایښودل لکه:

سپوږمۍ، کوتره، بیزو او داسې نور.

وختونه تېرېدل او هغه هم لوېده.

د هغه په کلي او نږدې سیمو کې ښوونځي نه و.

هغه به د نورو واره الکانو او کوشنیو انجنو سره، یوه ځای د کلي جومات ته، ته او د ملا امام نه به یې دیني زده کړې کوي.

هغه په لوستلو کې هم ډېر (سست ذهنه، کور ذهنه) و.

غریبک

په دېرو ستونځو به يې څه زده کول او دېر ژر به يې د مازغو نه،
وتل.

ملا به پر هغه، هره ورځ په غصه کېده.

کله ناکله به يې د هغه پلار ته هم، شکايت کوه.

پلار به يې هم، پر هغه په غصه کېده او کله نا کله به يې پر هغه د
څپېرې وار هم، کوه.

هغه به دېر کوبښ کوه چې د انجنو سره وگرځي.

دا کار د ده له پاره، ستوزمن و.

کله به چې هغه د انجنو سره په لوبو اخته و او د انجونو کورنيو غړو
به چې ورته پام شو، هغه ته به يې ويل:

ته دلته څه کوي؟

نه شرمېږي د انجونو سره لوبې کوي؟

غټ الک يې.

لاړ شه د خپلو همزولو او همجنسو سره، لوبې وکړه.

ځينې وختونه به پر هغه په غصه کېدل او هغه به يې د لوبو ډگر نه،
شاره او ځينو کسانو به پر هغه د څپېرې وار، هم کوه.

بيا هغه به په ژړا کېده او کور ته به، ته.

سترگې به يې پر ژړا سرې وې، او خپلې مور ته به يې شکايت کوه.

مور به يې هغه ته ويل:

غریبک

.....

هغوی ریننتیا وایی.

ته باید د الکانو سره لوبی، وکړی.

هغه به ویل:

زه په لوبو کې، د انجنو سره خوشحاله یم.

د الکانو سره، زما لوبی نه راځي.

هغوی جلا او بل راز لوبی کوي، هغوي چتی، اډک، توپ ښه، منډی، خوسی، تېره اچونه، غېړی او داسې نورې لوبې کوي.

یادي شوي لوبی، ما ته خوند، نه راکوي.

زما د نانځکو (گودی) کښونې، پت پټونې، منگی ماتې او تال لوبې خوښې راځي.

مور یې په قضې پوهېده، هغې به کوبښن کوه چې هغه دې ته وهڅوي ترڅو د الکانو سره لوبی او عادت شي.

مگر دا کار، د هغه د پاره ناشونی و.

وختونه، تېرېدل.

خلک هم د هغه په ستونزو پوهېدل.

خوړول (اذیت او آزار) به هم په کلي کې لږېده.

هغه به کوبښن کوه چې د انجنو کالي واغوندي او د هغو په شان شي.

مگر د هغه پلار او مور به کوبښن کوه، چې هغه دالکانو کالي واغوندي او د هغو په شان شي.

غریبک

.....

څه وختونه، نور هم تېر شوو.

غریبک سندرو (بدلو) زده کولو ته، ملا وتره او بنځینه سندري او ټپي يې زده کړي.

بيا يې لږ نڅا هم، زده کړه.

کال وروسته يې دايره (تنبل) وهل هم زده کړل.

هغه به په کوشني والي کې هم، کله ناکله د کوژدو (کوزدو) سونتيو او داسې نورو خوشحالو مجلسونو ته، ته او ونډه به يې په کې اخيسته.

الته به يې سندري (بدلي) ويلې.

کله نا کله به يې نڅاوي، هم کوي.

هغه ورو، ورو مخ په ځوانېدو شو.

زيره او برېت يې هم، را نه غلل.

خلوکو به ور سره ټوکي کوي او هغه ته به يې ويل:

غریبکه!

قد دي لور او ځوان شوی يې.

څه وخت به زيره او بریت و باسي؟

هغه به ويل:

نه پوهیږم.

غریبک

.....

کېدای شي کال او یا بل، کال ته.
بیا خلکو به پر هغه خندل او ویل:
ته به هېڅکله ږیره و نه باسي.
ستا په نصیب کې ږیره وپستل، نه شته.
غریبک به و ویل:
تاسو، څه وایاست؟
تر اوسه په سمه توګه ځوان شوی، نه يم.
تاسو به زما ږیره او برېت وګورئ.
تولو به، خندل.
د څه شي ږیره او برېت؟
ږیره او برېت خو د نارینو په مخ راځي.
نه د ستا په مخ.
ته خو ..... يي.
هغه به زو رېده او څه به يي نه ویل.
کلونه (کالونه) تېر شوو.
هغه بل کسب او کار نه درلود.
هغه به د خپلي مور سره، په بډایه کورنو کې بنځینه کارونه، کول.

غریبک

.....

دا کارونه به په لاندې ډول وو:

- کالی منخل
- کالی لمر ته، اوارول
- کالی بنویول (اتو کول)
- اوږه لمدول (لندول)
- تناره کې او یا په تېی ډوډی پخول
- کوتې او انگر جاړو(جاړو) کول.
- غوا لوشل
- مستې او پنیږ جوړول
- تروې شاربل او کوچ وېستل
- ماشومان کرارول (قرارول) او هغو ته، بدلي ویل.
- پخلی کول (کتغ پخول)
- تغري، توشکې او پرستني لمر ته، اچول
- تغري څنډل او داسې نور کارونه او بنحینه دندې.

کله ناکله به انجنو او بنخو به د هغه د مور نه غوښتل چې غریبک هغوي ته سندرې (بدلې) و وایي، هغه به دایره هم وه او کوم وخت چې به مست شو، په نخا او یا گدا به یې هم پیل کوه.

هغه به، خلک خندول او خوشحاله ساتل.

د الکانو چې به زړه تنگیده او یا ډیر ستومانه کېدل، د هغه به یې و غوښتل چې، هغوی ته مجلس تود (گرم) په سندرو ویلو، دایره وهلو خوشحاله کړي.

غریبک

هغه به هم، څه چې په وس کې درلودل، ځوانان او الکان به یې خوشحاله، ساتل.

الکانو او ځوانانو به هم، د غریبک سره پیسې، غلې او دانې مرستې کوي.

غریبک به پیسې او غلې اخیستې، خپل کور ته به یې وړې او د خپلې کورنۍ سره به یې خرڅوي او خوري. څوکاله، تېر شو.

د هغه پلار، کلک (سخت) ناروغه شو.

هغه یې د ښار تکړه رنځور پوي (ډاکټر) ته یوړ.

دوايي یې واخیسته او د څه مودې له پاره جوړ او روغ شو.

کال وروسته بیا ناروغ او د وینې فشار یې لوړ شو.

هغه یې په ډېرو ستونزو سره، د جلال آباد ښار صحت عامې روغتون ته ورساوه.

د هغه ښې اړخ، فلج شو.

الله څو ورځې او شپې، بستر شو.

غریبک او د هغه مور هم الله ورسره، پاتې شوو.

مياشت تېره شوه خو د هغه په روغتیا یې حالاتو کې، کوم بدلون، رانه غی.

بیا ډاکټرانو غریبک ته وویل:

غریبک

.....

دلته خو ستا د پلار د تداویي امکان نه شته.

غریبک و پوښتل:

چېرته یې امکان شته؟

ډاکټر و ویل:

په گاونډیو هېوادونو کې له پاکستان، هند، روسی، فرانسی او داسی نورو هېوادونو کې یې امکان شته.

غریبک و پوښتل:

کېدای شی د ستاسو روغتون له خوا وپېژندل شي؟

هغه و ویل:

هو!

کېدای شي!

خو!

الته روغتونونه، شخصي دي.

ټوله درملنه په شخصي پیسو کېږي.

هېڅ شی سرکاري (حکومتي، دولتي) او په وړیا توگه، نه دي.

د وېزې اخیستل، الوتکې تکت پېرودل، روغتون پیسې (فیس)،
دوايي، د شپې اوسېدل او خواړه، ټول په پیسو دي.

غریبک سر ښکته واچوه او ویې ویل:

غریبک

.....
ما سوچ کاوہ چي زمونڙ ھېواد غوندي به، خدمتونه په وړيا توگه (ډول) وي.

ډاکټر و خندل او ويي ويل:

په پښتو ژبې کې يوه مثل دی، چې وايي:

د ډول غږ، د لري خوند کوي.

غریبک و ويل:

اوس پوی شوم.

زمونږ ھېواد چي زما په شان غريب دی، خو صحي او تعليمي خدمتونه په کې، په وړيا توگې دي.

خلک هسي نه وايي:

خپل وطن - گل وطن

په ريښتيا چي خپل وطن د گل په شان وي.

خبري اترې ډېرې شوي.

غریبک د ډاکټر نه پوښتنه وکړه:

کېدای شي څه وخت نور يې هم په روغتون کې بستر کړم؟

ډاکټر و ويل:

بسترول يې کومه کټه، نه لري.

بڼه به دا وي چې هغه کور ته يوسي.

غریبک

.....

الته به ستاسو تر سترگو لاندې، پروت وي.

تاسو هم اړین یاست، څه کار وکړئ.

دلته مونږ د هغه له پاره نور امکانات، نه لرو.

غریبک و ویل:

سمه ده!

زه به مې د مور سره، خبرې وکړم.

ډاکټر و ویل:

مور دې اوس چېرې ده؟

هغه و ویل:

روغتون ته نږدې، خپلې خورینې کورته، تللي ده.

اوس به، راشي.

ډاکټر و ویل:

سمه ده!

کوم وخت چې راغله، زما خبرې، هغې ته ورسوه!

غریبک و ویل:

سمه ده!

حتمي!

غریبک

.....

بیا ډاکټر، غریبک ته و ویل:

کوبښ کوي هغه ته میوه او ترکاری، ډیره ورکړی.

نرم خواره ورته، وکړی.

لمرته یې د خو گړیو د پاره، و باسی.

د هغه توشکه، برستن او پټو هم د ورځې له خوا، لمر ته واچوی.

کوبښ وکړی، تر څو هغه وچ، وساتی.

غریبک و ویل:

سمه ده!

مونږ به خپل کوبښ وکړو.

بیا ډاکټر و ویل:

سمه ده!

زه ځم چې، څه نور ناروغان، ما ته انتظار کوي.

غریبک و ویل:

سمه ده!

مننه کوم، ډاکټر صیب!

ډاکټر، روان شو.

غریبک هم د خونې و وت او تر ونې لاندې خپلې مور ته، سترگې

په لاره شو.

غریبک

.....

ونې سیوري ته، نږدې شو.

څادر یې پر ځمکې، واچوه.

پر څادر کښېناست.

ونې ته یې ډډه، وکړه.

مخ یې د لوی دروازي خوا ته وگرځاوه، تر څو خپله مور و ویني.

گرې تېره شوه.

د هغې پته ونه لږېده.

په ونې کې د چونچنو او بناړو گانو(شاروگانو) شور ماشور و.

شور ماشور، هغه ته یې خوند ورکړ.

هغه په سوچ کې ډوب شو.

لږ، لږ پر هغه خوب، راغی.

سترگې یې پټې او بیده شو.

څو دکیکې، تېرې شوې.

د پاسه، څه را ولوېدل.

ډب شو.

هغه یې د خوب نه، راوینس کړ.

گوري چې یوه پینسو منډې وهي او د هغه نه لرې کېږي.

غریبک

.....

د پیشو په خولې کې، څه بنسکار بدل.

غریبک سوچ وکړ کومه مرغی یا بنارو (شارو) ده.

بیا یې له ځانه سره و ویل:

دا هم د جگړو، چیغارو، شور ماشور پایله.

سترگې یې و مېنې.

بیا له ځایه پاڅېد.

څادر یې و ځانده.

پر اوږه یې، واچاوه.

له ځایه روغتون ودانۍ خوا روان شو.

سوچ یې وکړ چې اوس، مور به یې راغلي وي.

لمړی د روغتون ودانۍ بیا د پلار روغتون خونې ته، د ننه شو.

چوپ او چوپتیا وه.

نوی غرمه شوې وه.

د روغتون کارکونکو هم د غرمې ډوډۍ ویش، په ناروغانو پیل کړی و.

په دالانونو کې، د ناروغانو د ډوډۍ بوی، تر پوزې کېده.

غریبک کوټې (خونې) ته د ننه شو.

غریبک

سترگي يې پر مور ولگېدې کومه چې د هغه د کت (چپرکت) پر ژی ناسته او د هغه سره يې، غوري کوي.

غریبک هم ورنږدې شو.

هغوی ته يې، سلام واچوه.

هغوی هم د غریبک سلام ته، وعلیکم و ویل.

بيا يې خپلې مور ته، و ویل:

ته نه وي.

ډاکټر راغلی و.

مور يې وپوښتل:

څه يې و ویل؟

غریبک و ویل:

هغه و ویل:

ستا د پلار اوسېدل په روغتون کې، کومه گټه نه رسوي.

بڼه به وي چې هغه، کورته یوسی.

الله به يې د درملني تر اخر، لمر ته وباسي، توشکه، بالښت او پرستنه يې هم لمر ته واچوی، کوبښښ وکړی چې هغه وچ و ساتی.

بيا هغې و پوښتل:

دوايي يې ورته وليکه؟

غریبک

.....
غریبک د جوبه کاغذونه و باسل، اړخ په اړخ یې واړول، مگر پرې پوی، نه شو.

بیا یې خپلې مور ته و ویل:

زما سر خو پرې، خلاص نه شو.

له یوه کس نه به، پوښتنه وکړم.

په دې وخت کې د ډوډۍ ویشونکي د ننه شو.

غریبک هغه ته، و ویل:

ته په لیک پوهیږي؟

هغه و ویل:

لږ، لږ پوهیږم.

بیا یې د جب نه دوي کاغذونه و ویستل او هغه ته یې وړاندې کړل.

هغه هم په ځیر سره کاغذونه ولوستل او غریبک ته یې و ویل:

دا یوه د دوايي کاغذ (نوسخه، نسخه) ده.

د وتو نه مخکې به هغه د روغتون د درملتون نه په وړیا توګه (ډول)

اخلي او د لارښوني سره به سم، خپل پلار ته، دوا ورکوي.

دا بله هم د روغتون نه د وتلو (رخصت) پارچه (کاغذ) دی.

تاسو باید د غرمې نه مخکې د روغتون نه وتلي وای.

څرنگه تر اوس، دلته یاست؟

غریبک

.....

غریبک و ویل:

زما مور وختی خپلي خوررني کورته، تللي وه.

زه هم هغې ته منتظر وم.

بیا یې غریبک ته و ویل:

اوس خو دي مور دلته ده.

تاسو کولا شئ، خپل کور ته لاړ شئ.

مور یې و ویل:

هسي غرمه ده.

د غریبک د پلار برخه ډوډی راکړه چې هغه ته یې ورکړم، بیا به
په کراره لاړ شوو.

کس و ویل:

د غریبک د پلار ډوډی نه اواله (حواله) نه ده.

زه نه شم کولای د نورو ناروغانو ډوډی، هغه ته ورکړم.

تاسو ژر، خپل کور ته لاړ شئ.

خو دکیکي وروسته، ډاکټران بیا راځي.

هغوی به پر نرسانو او اداري کارکونکو په غوصه (غصه) شي.

بیا یې غریبک ته و ویل:

ژر شه!

غریبک

.....

یوه ریکشا راوله او خپل پلار او مور دې په کې کښېنوه.

غریبک هم ریکشا پسې ووت.

مور یې څه کالي او شیان چې د کورنه یې راوړي وو، ټول کړل او د غریبک په انتظار شوه.

څه وخت تېر شو.

غریبک ریکشا راوسته او د روغتون په انگر کې یې ودروله.

بیا په خپله، روغتون ودانۍ ته، د ننه شو.

د یوه بل کس په مرسته یې، خپل پلار تر ریکشا ورساوه.

مور یې هم څه کالي په لاس کې نیولي وو.

لمړی یې خپل پلار ریکشا ته وخبړاوه او بیا یې خپلې مور ته، وویل:

کالی ماته، راکړه!

ته هم په ریکشا کې وخبړه!

هغه هم د لار ښونې سره سم، ریکشا ته وخته او پر څوکی کښېناسته.

بیا غریبک، هغې ته کالی په غېږ کې ورکړل.

وروسته هغه هم ریکشا مخې ته د چلونکي تر څنګ کښېناست او چلونکی ته یې وویل:

په خیر خو.

غریبک

.....

چلونکی هم ریکشا چالانه او حرکت یې وکړ.

ریکشا د روغتون لویې دروازي ته ورسېده.

د دروازي مسولو کسانو د هغه نه د وتلو پارچه و غوښته.

چلونکي و ویل:

پارچه کېدای شی د ده کس سره وي، کوم چې ناروغ لري.

بیا یې د غریبک نه، د وتلو پارچې پوښتنه وکړه.

هغه په جینونو کې لاس و واهه او دوی کاغذونه یې له جبهه و ویستل

او هغه کس ته یې، ورکړل.

هغه د وتلو پارچه واخیسته او غریبک ته یې و ویل:

د وتو سره سم د باندې ریکشا ودروله.

خپله دې د ننه، راشه.

نوسخه (نسخه) په وریا توگه د روغتون درملتون نه تر لاسه او بیا

کورته، لار شه.

بیا یې هغه ته و ویل:

ته بېخي گنګس یې.

غریبک څه و نه ویل.

د ریکشا سره، دباندې شو.

د ریکشا چلونکي ته یې و ویل:

غریبک

.....

د روغتون د لوی دروازی تر اړخ ودرېره، زما له هېره وتي و، چه
د نوسخي دوايي واخلم.

بیا څوک په دې گرمی کې، دلته راځي.

چلونکی و ویل:

خُند خو به نه وځي؟

غریبک و ویل:

نه!

ډېر ژر بېرته راځم.

هغه و ویل:

که چېرې خُند شو، بیا به څه پیسې نورې، راګرې.

غریبک و ویل:

سمه ده!

زه به ډېر ژر، راشم.

ته سوچ مه کوه.

هغه د ریکشا نه کوز او په مندو روغتون ته، د ننه شو.

څنې ته یې هم و نه کاته چې ریکشا، چېرې ودرېده.

ژر یې ځان درملتون ته، ورساو.

الله لږ ګڼه ګڼه وه.

غریبک

.....

بیا د درملتون کړکې ته په وار (نوبت) ودرېد.

خو د کیکي وروسته یې وار (نوبت) راغی.

دوايي یې واخیسته او د دوا پلورنکي لار بنود ته یې، غوړ و نیو.

د دوا محال ویش یې زهن ته وسپاره او بیا بېرته په منډو، د روغتون نه و وت.

اخوا دېخوا یې وکتل.

ریکشنا گاني ډېرې، ولارې وې.

تولي ریکشا په یوه رنگ کې وې.

هغه وار خطا شو او له ځانه سره یې، و ویل:

چلونکی، تری تم شو.

له ځانه سره یې و ویل:

کېدای شی، هغه تللی وي.

زما د مور سره پیسې هم نه شته، هغه به یې له کومه کړي.

بیا یې د ولاړو ریکشا وو، په پلټنې پیل کړ.

کله یوې او کله بلې ریکشا ته لاړ او الته یې د ناستو کسانو لټه وکړه.

خنډ وروسته یې خپله کرایي ریکشا ومونده، کومه چې د روغتون دېوال تر څنګ، ولاړه وه.

غریبک

.....

د موندلو سره سم، غریبک ډیر خوشحاله شو، او چلونکی ته یې وویل:

ودې لید، څومره ژر راغلم.

زه خو په وعدې کې کلک او ټینگ یم.

چلونکی په غصه شو.

نه!

اوس به هم نه راتلې.

گری دې دلته ودرولم.

ته به ما ته ډېرې پیسې را کوي.

غریبک و ویل:

یوه افغانی به بله هم ډېره کړم.

ډېرې خبرې به، نه کوي.

بیا هغوی په دوی افغانیو، سره جوړ راغلل.

چلونکی ریکشا چالانه او له ځای نه یې حرکت وکړ.

څو دیکي وروسته د غریبک کور ته نږدې ورسېدل.

غریبک ریکشا چلونکی ته و ویل:

دلته ودرېره!

نوره لاره، نه شته.

غریبک

.....

چلونکي و ويل:

سمه ده!

که لار وي، زه کولای شم، نور هم وړاندې لار شم.

غریبک و ويل:

نه!

نوره لاره، نه شته.

دلته به مونږ کوز، شوو.

چلونکي ریکشا ودروله او د غریبک د پلار په راکښته کېدو کې یې مرسته وکړه.

بیا غریبک د هغه پیسې ورکړې او د هغه نه یې مننه وکړه.

غریبک ورو، ورو د خپل پلار سره، روان شو.

بیا هغه خپلې مور ته و ويل:

مونږ ورو، ورو راځو.

ته د مخه شه او د کور دروازه خلاصه کړه.

هغې و ويل:

سمه ده!

بیا هغه، د مخه شوه.

غریبک د خپل پلار سره ور پسي شو.

غریبک

.....

لږ نه و تللی چې یوه گاونډیې، هغه ولید.
د روغېږ نه وروسته، هغه هم د غریبک سره مرسته وکړه.
هغوی کور ته، نږدې شوو.
مور یې ولاړه وه.
غریبک و ویل:
دروازه دې تر اوسه، نه ده خلاصه کړې.
مور یې و ویل:
ما خپل ټول جبوونه، لت په لت کړل.
سوچ کوم، کیلی مې چېرې له یاده، وتې دي.
بیا غریبک هم حیران شو.
په خپلو جبو یې لاس کش کړ، څه یې په گوتو ولگېدل.
بیا یې لاس جب ته، د ننه کړ.
کیلی یې لاس ته، راغلي.
هغه یې د جب نه و وېستی.
بیا یې خپلي مورې ته، ورکړې.
مور یې دروازه خلاصه او ټول انگر ته د ننه شوو.
غریبک د خپل پلار سره ولاړ و.

غریبک

.....

مور یی و ویل:

تاسو برندی ته نردي شئی.

زه به کت سم او توشکه به پري، واچوم.

هغوی ورو، ورو کت ته نردي شوو.

د غریبک مور توشکه پرکت اواره (همواره) کره.

بیا غریبک د خپل پلار سره کت ته نردي شو او خپل پلار یی پر کت کپناوه.

مور یی بالنت هم، راوړ.

د غریبک پلار بالنت ته ډډه وکره.

غریبک هم د هغه تر څنگ، کپناست.

مور یی پخلنځي ځای ته، لاړه.

د منگي نه یی په تور چایجوش کي اوبه، واچوې او پر نغري یی کپنود.

بیا یی تر چایجوش لاندې، اور بل کر.

څو دکیکي نه وې تېرې شوې چې اوبه واېشېدې (جوشي شوې)، بیا هغه کوټي ته د ننه او بل سپین چایجوش یی د کوټي نه، راوړ.

هغه یی د نغري تر څنگ کپنود.

څه شین وچ چای یی، په چایجوش کي واچوه.

غریبک

.....

بیا وبشولې اوبه یې په چایجوش کې، تشې کړې.

د چایجوش سر یې، بند کړ.

بیا یې اور مړ او سکروټې یې د نغری مخ ته، وباسې.

بیا یې سپین چایجوش، پرې کېښود.

د څو دکیکو د پاره یې چای ته، دم ورکړ.

بیا هغه کوتې ته، د ننه شوه او څو پیالې یې په پتنوس (پتنوس) کې کېښودې.

هغه یې هم، نغري ته نږدې کړې.

لمړی یې هغه د وبشلو اوبو سره و مینځې او سر چپه یې په پتنوس کې، کېښودې.

بیا په یوه لاس کې یې پتنوس او په بل لاس کې یې چایجوش و نیو، او کټ خوايي، حرکت وکړ.

الته یې په پیالو کې چای، واچوه.

بیا یې غریبک ته و ویل:

کوتې ته لار او په تاخچې (طاقچې) کې کتوه ده، سر یې خلاص او څه گوره توټه او په غاب کې یې واچوه او دلته یې راوړه چې د چای سره یې، و څښو.

بیا د کتوې سر بند، تر څو مورکان په کې و نه گرځي.

هغه و ویل:

غریبک

.....

سمه ده!

غریبک کوتی ته د ننه او لږ ځنډ وروسته یې گوره راوړه.

تولو د چای سره وڅښله.

لمر هم خورا تود او هغوی ته یې خوند ورکړ.

بیا غرمه او شپه شوه.

څو ورځې تېرې شوې.

د غریبک د پلار په صحت کې کوم بدلون را نه غی.

ورځ تر بلې به، وړانډه.

دوايي هم هغه ته، کومه گټه و نه رسوه.

یوه ورځ د غریبک په پلار د زړه حمله راغله.

غریبک هم په کور کې و.

هغه خپل پلار د گاونډیانو په مرسته، روغتون ته ورساوه.

ډاکټرانو د هغه پر معاینې پیل کړ.

مگر ونه توانېدل د هغه ژوند، وژغوري.

بیا یې خپل پلار مری روغتون کې پرېښود.

کورتته لار.

گاونډیان او نور خپلوان یې، خبر کړل.

غریبک

.....

ماسپینین یې، جنازه کورته راوړه.

الته یې ولمباوه (غسل ورکړ).

بیا یې د شرغي اصولو سره سم، کفن او مازیگر نه مخکی یې نږدې اډیرې (هدیرې) ته، یوړ او الته یې خاورو ته، وسپاره.

سبا یې په جومات کې پاتیا (فاتحه) واخیسته او په درېیمې ورځ یې ترخه شوله، خیرات کړه.

څه وخت تېر شو.

کله به یې د خپلې مور سره په کورنو کې مرسته کوه او کله به یې جلا په کورونو کې سنډرې (بدلې) او دایره وهه.

پېسې به یې ټولوي او خپل ژوند به یې پر مخ بوتله.

څو کاله تېر او مور یې هم مړه شوه.

هغه یې د ماما گانو او گاونډیانو په مرسته، خاورو ته وسپاره.

د مور د خیر او خیرات نه وروسته، هغه دې ته اړ شو ترڅو کرایې کور پرېږدی.

شپه او ورځ د دوستانو او انډیوالانو سره، تېره کړي.

څه موده، تېره شوه.

په هېواد کې، څه حالات وړان شوو.

ځینې جهادي تنظیمونه (حزبونه) پاکستان او ایران هېوادونو کې د غربي نړۍ په مرسته جوړ شوو.

غریبک

هغوی خلک هڅول تر څو د کمونیستي پلوه حکومت پر وړاندې
ودرېزي (جهاد) وکړي.

ځینو کسانو (مجاهدینو) به په لویو لارو، حملي کوي حکومتی موټر
به یې سوزول، کسان به یې هم له موټر نه بنکته کول او ځیني به
یې هم ویشتل.

ځیني وختونه به یې د سرکونو تر غاړې مینونه خښول او همدا راز
به یې کوشني پلونه او پلچکونه وړانول.

حکومتي کسانو به هغوی ته، اشرار ویل او هغوی به هم حکومتی
کسانو ته کمونیستان او کافر ویل.
ورځي او شپي تېرېدې.

غریبک یوه ورځ لغمان ولایت مرکز ته د دیوه سونتي (سنتي) په
مجلس کې و وبلل شو.
مازیگر الته لار.

تر سهاره یې مجلس تود (گرم) وساته.
سهار هر څوک خپلو موخو پسي، لارل.
غریبک هم څه پیسي واخیستي او د مجلس له ځایه و وت.
لمړی د جلال آباد موټرو اډې (هدې) ته لار او په یوه زاړه بس موټر
کې کښېناست.

گری وروسته بس ډک او د جلال آباد پر لور یې، حرکت وکړ.

غریبک

.....

څه ځنډ وروسته سرخکانو سیمې ته ورسېد او البته په کې څه نور
کسان هم ځای پر ځای او د موټر جنگلې ته، وختل.
د هر چاه سره، کوشنې کڅوړې او پنډکې وو.
بیا موټر د گل پاچا الفت مقبرې (قبر) ته نږدې شو.
چلونکي د موټر د لیلپټر ستنه، وکته.
ستنه لږ اوچته شوې وه.
هغه موټر د عزیزخان کڅ د یوې کوشنې ویالې (بیالې) تر اړخ
ودراوه او خلکو ته یې وویل:
د موټر ستنه اوچته شوې ده.
زه به د موټر لیلپټر سور کړم.
څوک که څه اړتیا لري، کولای شي، سمه (لرې، رفع) یې کړي.
خلکوهم مننه وکړه او د موټر(بس) نه کوز شوو.
لږ ځنډ وروسته بیا کلینډر غږ کړ:
اله (هله) موټر ته وخیرئ.
بیا چلونکی هم، څو هارندونه، وکړل.
خلک بېرته راټول او پر خپلو ځایونو، کښېناستل.
موټر حرکت وکړ.
موټر، درونټې سیمې ته نږدې شو.

غریبک

.....
په دې سیمې کې له یوې خوا کابل سین (سیند) اود بلې خوا یې
غرونه او خوړونه دي.

الله به کله نا کله مجاهدین سرک ته راوتل او خپل عملیات به یې
کاوه.

په دې ورځ هم هغوی سرک ته راوتې وو، موټر به یې درلول او
تلاشې کول.

بس هم الله نږدې شو.

خلکو وکتل چې مجاهدین سرک ته، وتي او تلاشې کوي.

ځینو خلکو و ویل:

موټروانه!

چاپک شه!

موټر، بېرته وگرځوه.

چلونکي و ویل:

اوس ناوخته ده.

که موټر بېرته وگرځوم، هغوی پر مونږ شک کوي.

بیا به پر مونږ، ډزې وکړي.

خلک به ژوبل شي.

ښه به وي چې یوه د بل سره مرسته وکړو.

غریبک

.....

بیا خلکو خپلي کليمې و ويلې.

موټر نږدې شو.

په هغه وخت کې موټر هم لږ وو او چا چې به عاجله کار نه درلود، له یوې خوا نه به یې بلې خوا ته، سفر نه کاوه.

په دې وخت کې یوه کس چلونکې ته لاس وخوراوه تر څو سرک غاړې ته ودرېږي.

چلونکي هم، هغه د لار بنوونې سره، سرک غاړې ته ودرېد.

بیا یې د بس خلکو ته و ويل:

د خپلو ځایونو نه، په چټکۍ سره کوز او خپلې کڅورې خپلو مخې ته کېږدئ.

خلکو، په ښکته کېدو پیل کړ.

بل یې، غږ کړ.

نارینه دې یوې خوا او ښځینه (زنانه) دې، بلې خوا ودرېږي.

په دې وخت کې غریبک لږ د مخه شو او یوه کس (مجاهد) ته یې و ويل:

وه اشرا لالا، زه چېرې ودرېږم؟

د هغه هم د اشرا ویلو کليمې ته پام نه شو او هغه ته یې و ويل:

ته تر اوسه نه پوهېږي چې کومې خوا، ودرېږي؟

څو څپرې یې و واهاه او ورته یې و ويل:

غریبک

.....

الته د نارینو سره، ودرېره!

هغه لږ لار او بیا یې هغه ته وویل:

وه اشرار لالا زه خو نرنیځک یم؟

د هغه ورته پام شو او په وهلو یې، پیل کړ.

بیا سپین ریري وړاندې شوو او هغه یې د وهلو نه، خلاص کړ.

بیا کس غریبک ته وویل:

ته، دلته کنبښه!

هغه هم پر یوې تیرې، کنبښاست.

لمړی یې خلک او وروسته، موټر تلاشي کړ.

په موټر کې یوه وچ کلک یانې نری، پری هندو افغان، هم و.

هغه یې هم د موټر نه، کوز کړ.

بیا یې په موټر کې دایره ومونده او چلونکي ته یې وویل:

دا دایره د چاه ده؟

هغه وویل:

دا د غریبک ده.

دایره یې واخیسته او د موټر نه کوز شو.

بیا یې غږ کړ:

غریبک

.....

غریبک څوک دی؟

هغه له ځایه راپورته شو او ویی ویل:

زه یم.

بل کس (مجاهد) و یل:

په دایره څه کوی؟

هغه و ویل:

زه په مجلسونو کې، دایره وهم او پیسې غونډوم.

هغه و یل:

دا خو ناروا (حرام) کار دی.

بل یې راغی او هغه یې بیا څو څپېرې و واهه.

بل یې غبر کړ:

وخت ډېر تېر شو.

راتول شئ چې، لار شوو.

اوس به حکومتی کوا (قوا) راورسېرې.

بیا به الوتکې هم بمباران، وکړي.

وروسته یې د بس کسانو ته و ویل:

چابکه شئ!

غریبک

.....

موټر ته وڅپړئ.

خلکو موټر ته په ختو پیل کړ.

بیا غریبک و ویل:

خه څه وکړم.

کس و ویل:

ته دا هندو په شا او په خوړ کېږي ، پورته کړه!

غریبک هم هندو په شا او خوړ کې، پورته شو.

بس ولاړ او د دوو کسانو، په انتظار کې و.

بیا کس (مجاهد) و ویل:

ولې ولاړ یې؟

حرکت کوه!

چلونکی و ویل:

زمونږ دوي کسان، تاسو سره دي.

هغه راخوشي کړئ، بیا به حرکت وکړو.

کس و ویل:

تاسو لاړ او هغوی به د غرمې ډوډۍ نه ورسته، خوشي کړو.

کس بیا و ویل:

غریبک

.....

ژر حرکت وکړې.

بیا یې څو اوایې (هوایی) ډزې هم وکړې.

خلکو سوچ وکړ چې، جگره پیل شوه.

خلکو چلونکي ته، و ویل:

چابک شه!

لکه چې جگره، پیل شوه.

د هغوی راپور به حکومتی کسانو ته، ورکړو.

چلونکی هم و منه، موټر یې چالان او د ځایه یې، حرکت وکړ.

هغوی د نورو موټرو نه څه حکومتی کسان، عسکر، وسلې او پیسې هم ټولې کړې وې.

کسانو(مجاهدینو)، حکومتی مامورین، عسکر، غریبک او هندو خپلو پوستو ته، کومې چې د تور غره، په منځ کې وې، ویورل.

الته یې خپلو مشرانو او بهرني مشاورینو ته، وښودل.

بیا یې د سهارني عملیاتو پایله د هغوی سره گډ (شریکه) کړه.

غریبک او هندو د څو ورځو د پاره، البته وو.

څو ورځې وروسته یې خوشي کړل.

هغوی دواړه تر پاڅه سرکه، یوه ځای لارل.

غریبک

.....

بیا ورو، ورو په پښو درونټې او بیا د درونټې د سوری تیرې (تونل)
نه وا وښتل او جلال آباد ښار ځنډې ته، ورسېدل.

الته په بگي کې کښاستل او جلال آباد ښار ته، د ننه شوو.

هندو په خپلې مخي پسې لار.

غریبک ډیر وېرېدلې و.

لمړی خپلو دوستانو کور ته، لار.

الته یې ټولې کیسې، وکړې.

هغوی هم وارخطا شوو.

بیا یې غریبک ته، و ویل:

ښه شو چې په خیر درباندي، تېر شو.

په ژبه دې احتیاط کوه.

هسي خدای، ساتلی یې.

که نه، مونږ به چېرې در پسې، گرځېدو.

غریبک و ویل:

هو!

ما تېروتنه (اشتباه) کړې ده.

د چا پلار به هغوی ته، اشرار ونه شي وپیلای.

د مور او پلار دوعاوې (دعاوې) او د خدای ساتنه وه.

غریبک

.....

که نه، زه به اوس مړ وم.

د غرمې ډوډۍ خوړو نه وروسته، غریبک بنار ته لاړ.

پاتې ورځ یې په باغ کې تېره کړه او ماښام ناوخته، خپلو ملگرو کورته، ستون شو.

کاروبار مخ په لگېدو شو.

حالات نور هم کړکېچن شوو.

کال وروسته مجاهدينو حکومتي نظام ونيو.

څلور میاشتې نه وې تېرې شوې، چې هېواد کې تنظيمي (خپلمنځي) جگړې پیل شوې.

کابل بنار په څو برخو، و وېشل شو.

هره برخه یې، د یوه تنظيم (حزب) تر ولکې لاندې وه.

جگړې پیل او کابل بنار ډېری برخې او سیمې وړانې شوې.

ځینو رسنیو د راپورونو له مخې تر ۶۰۰۰۰ (تر شپېتو زرو) ډېر کسان کابل بنار کې، شهیدان او پر زرگونو نورکابل بناریان ټپیان شوو.

ډېری یې د کابل د یوې سیمې نه بلې سیمې ته او ورسته د ننګرهار ولایت بیا گاونډ هېواد (پاکستان) ته، مهاجر شوو.

غریبک هم د جلال آباد بنار نه، گاونډ هېواد ته، کډه شو.

الته یې د ملگرو سره، په کمپ کې ژوند پیل کړ.

غریبک

.....

الته یې بیا خپل پخواني دوستان او ملگري وموندل.

خپل کار او مزدوری یې پیل کړې.

دوستانو او د خلکو خوشحالیو مجلسونو کې به یې گډون کاوه.

د خلکو په شونډو کې به یې موسکا (خندا) راوسته او خلک به یې خوشحاله، ساتل.

خلکو به هم، هغه ته څه پیسې ورکوي.

د هغه ژوند هم په خوشحالی سره تېرېده.

څه موده تېره شوه.

هغه لږ ناروغه شو.

ملگرو یې، هغه روغتون ته، یووړ.

الته یې د هغه دوايي وکړه.

بیا د جوړېدو نه وروسته هغه د یوه ملگري په کور کې پخلی کوه، کوم چې د پېښور ښار په ټاکال سیمې کې، ژوند کاوه.

هغه به سر بېره پر پخلي، کالي مینځل، د کور سودا به یې له بازار نه راوړه، ماشومان به یې ښوونځي ته، بېول.

هغه په ژوند کې ډېر خوشحاله و، ډیرو خلکو، هغه پېژانده.

کوم افغانان چې به د گاونډ هېواد نه اروپایي ملکونو او یا امریکا، کاناډا او آسټرلیا هېوادونو ته تلل، خپل کور کالي او لوبښي به یې هغه ته سپارل چې ځانته یې خرڅ کړي.

غریبک

.....

خینو نورو به هم، هغه ته نغډې پیسې لېږي.

د هغه ژوند خورا بڼه او آرامه و.

کلونه تېر شوو.

په هېواد کې حالات بدل شوو.

لمړي د طالبانو حکومت بیا وروسته هېواد د امریکایانو تر اشغال

لاندې راغی، شل کلن امریکا پلوی حکومت، لړنگ شو.

امریکایان د خاورې وتو ته، اړ شوو.

هېواد کې د دوېم ځل له پاره طالبانو، ولکه ټینګه کړه.

مگر د غریبک په هکله څوک سوچه (روغ، پاخه او دقیقه)

معلومات، نه لري.

پای

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماري افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي (برای اساتيد انستيتوت های تخنيكي و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحي در معماري (بخش اداري)
۷. معماري اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماري شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندي اقليم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاريه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقيقي با مقیاس معماري
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماري و مهندسي
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحي تا نظارت جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

غریبک

.....

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (گدوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جو ما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچپن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

غریبک

.....

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا بنکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پیل
۴۵. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد دوم)
۴۷. د شپېلی مینه (مه یڼه) په کچه گری کی (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مینه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولگي کی (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گري ماما مینه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کی ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مینې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کی تر ټولو نوې او گړندۍ
کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد سوم)
۵۹. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواره ملگري (پښتو ناول)
۶۰. د یوې میاشتي **ناوي** (پښتو ناول)
۶۱. دڅاڅکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)

غریبک

.....

۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداگره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
۶۶. ډارونکی سپلاب (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
۶۹. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی ملا (پښتو ناول)
۷۳. ځوان شهید (پښتو ناول)
۷۴. توده برستن (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)

غریبک

.....

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوی صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۲. لیونی لېوه
۳. د خاورو لاندې ښار
۴. سپین کارغه
۵. سور تنور
۶. خړه بیزو
۷. بندي مرغه
۸. بي وخته باران
۹. د ژوند پای
۱۰. د ژوند خوږې او ترخې

غریبک

.....

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

Gharibak

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: August-September /2026

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**